

ذهن فعال یاد گیرنده

پدید آورندگان :

افسانه عسگری

عزیزه نوری شاولد علیائی

شماره کتابشناسی ملی	۲۹۹۲۲۰۵
عنوان و نام پدیدآور	دهن فعال یادگیرنده / پدیدآورندگان: افسانه عسگری، عزیزه نوری شاولوعلیانی، تهران: پرورش ذهن، فرزاد، ۱۳۹۴.
مشخصات نشر	۸۷ ص.؛ ۱۲/۵ × ۵/۲۱ س.م.
مشخصات ظاهری	کتابنامه: ۸۲-۸۷.
پادداشت	یادگیری -- روان‌شناسی
موضوع	مغز
موضوع	پرورش ذهن
رده بندی دهیی	۳۷۰/۱۵۲۲
رده بندی کنگره	۱۲۹۴ ۱۴۶۹۹/۴۰۶۰/ LB۱۰۶
سرشناسه	عسگری، افسانه، ۱۳۴۸ -
شناسه افزوده	نوری، عزیزه، ۱۳۴۸ -
وضعیت فهرست نویسی	فهرست

ذهن فعال یاد گیرنده

ویراستار: دکتر سکینه برناکی

تاریخ چاپ : تیر ۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شایک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۵۷۴-۱-۷

قیمت : ۱۳۰۰۰۰ ریال

نشانی ناشر: بزرگراه رسالت - بین بنی هاشم و استاد حسن بنا جنوبی - پلاک ۱۱۵۲ - واحد ۳

تلفن : ۲۲۳-۲۰۹۲ دورنگار : ۲۲۳-۲۰۹۵

آدرس سایت: www.pzf.ir

فهرست	صفحه
مقدمه	۵
فصل اول : مغز و یادگیری	۷
یادگیری از کجا آغاز می شود	۸
چگونه یاد می گیریم؟	۱۲
ارتباط مغز و تعلیم و تربیت	۱۲
ارتباط یادگیری با مغز کاری	۱۵
ارتباط یادگیری با محیط	۱۶
ارتباط یادگیری و مغز هیجانی	۱۷
ارتباط یادگیری با مغز اجتماعی	۱۹
مغز یادگیرنده	۲۱
مغز انسان	۲۲
تمایز دو نیمکره مغز در یادگیری	۲۳
مراکز تقویتی مغز	۲۷
انرژی یادگیری	۲۸
محرك	۲۹
فصل دوم : حافظه و یادگیری	۳۳
حافظه	۳۴
بیوشیمی یادگیری و حافظه	۳۵
حافظه کاری	۳۶
راهکارهای افزایش حافظه کاری	۳۸
شکل گیری یادگیری پایدار	۴۰
یادگیری و رفتار	۴۱
با هوش تر شدن	۴۳
نوروسایکولوژی یادگیری و حافظه	۴۶
انعکاس های شرطی کلاسیک و وسیله های	۵۰

۵۰	فیزیولوژی یادگیری و حافظه
۵۳	نظریه‌های بیولوژیکی یادگیری و حافظه
۵۹	فصل سوم : سواد
۶۰	مفهوم سواد
۶۰	رویکرد خودگردان یا سنتی به سواد
۶۱	رویکرد اجتماعی - فرهنگی سواد
۶۳	سطح طبقات اصلی سواد
۶۴	سواد اجتماعی
۶۹	سواد فرهنگی - هنری
۷۱	سواد میان فرهنگی
۷۳	سواد معنوی
۷۵	سواد علمی
۷۸	تلفیق ویژگی‌ها
۸۰	منابع

مادامی که با مقوله‌ی یادگیری مواجه هستیم، مغز هم موضوعی مرتبط با آن است که گاهی عدم توجه به آن و توجه بیش از حد به متغیرهای دیگر در یادگیری، مسیر رشته و ترقی تعلیم و تربیت را به بیراهه می‌کشاند. امروزه بیش از پیش آشنایی معلمان با پژوهش‌های پیرامون مغز و ذهن دانش آموزان یک ضرورت است. کتاب حاضر، پیرامون ارتباط بین مغز و آموزش و پرورش مطالبی را ارائه نموده است که دانستن آن برای هر معلمی نیاز است.

واژه تعلیم و تربیت از ریشه لاتین گرفته شده که به معنای راهنمایی جهت‌دار یادگیری است (گواسوامی، ۲۰۰۴). علم عصب نیز علمی است که فرایندهای یادگیری مغز را از سطح مولکولی و سلولی تا نظام‌های عصبی را بررسی می‌کند. در حقیقت مطالعه یادگیری، علوم تعلیم و تربیت و عصب را به یکدیگر پیوند می‌زند (گواسوامی، ۲۰۰۴). از طرف دیگر مهمترین هدف نظام های آموزشی کمک به دانش آموزان در جهت ساختن معنای بیشتری از خود، دیگران و محیط پیرامونشان می‌باشد (برودی، ۲۰۰۲). خلق معنا نیز عملکرد محوری مغز است (جنسن، ۲۰۰۰) که از طریق یادگیری صورت می‌پذیرد. بنابراین می‌توانیم یادگیری و تعلیم و تربیت را از چشم‌انداز بیولوژیک بدین‌گونه تعریف نماییم: ((فرایندهای شکل‌دهی ارتباطات نورونی در پاسخ به محرک‌های محیطی بیرونی و کنترل و افزودن مناسب این محرک‌ها)). پس یادگیری و تعلیم و تربیت می‌تواند به عنوان رشته‌ای جدید از علوم طبیعی در نظر گرفته شود که قلمرو آن کل حیطه‌ی زندگی انسان و اموری نظیر محیط جنینی، مراقبت از کودک، اکتساب زبان، تعلیم و تربیت عمومی و خصوصی و توان‌بخشی را دربرمی‌گیرد (گواسوامی، ۲۰۰۴). این قلمرو نوین را با عناوین مختلفی نظیر: ذهن، مغز و تعلیم و تربیت (انصاری و کاچ، ۲۰۰۶)، مغز و تعلیم

و تربیت (گوسوامی، ۲۰۰۴؛ ۲۰۰۲، پوسنر و روت بارت، ۲۰۰۵) تعلیم و تربیت مغز محور یا سازگار با مغز (بروئر، ۱۹۹۷، جنسن، ۲۰۰۰) نامیده‌اند. دهه ۱۹۹۰ در آمریکا دهه‌ی مغز نامیده می‌شود. این علاقه‌مندی به مغز و تعلیم و تربیت منجر به شکل‌گیری ((اسطوره‌های مغزی)) در قلمرو تعلیم و تربیت گردید (هال، ۲۰۰۵) و موجب شد عده‌ای از متخصصان با دیدی منفی به کاربرد یافته‌های مغز در تعلیم و تربیت بنگرند (بروئر، ۲۰۰۰، ۱۹۹۹، ۱۹۹۸).

اعتقاد به اینکه دو نیمکره‌ی چپ و راست مغز به گونه‌ای کاملاً متفاوت از یکدیگر عمل می‌نمایند. نیمکره‌ی چپ جایگاه تفکر منطقی است و مربوط به استدلال، حل مسئله و زبان است و نیمکره‌ی راست جایگاه خلاقیت و ابداع و مرتبط با تصاویر است تا کلمات (هال، ۲۰۰۵). بنابراین معلمان در وهله‌ی اول باید دریابند که دانش‌آموزان چپ‌مغزند یا راست مغز، سپس عمل کلاسی خود را به گونه‌ای تنظیم نمایند که موجب قطع ارتباط بین ترجیحات مغزی آنان و تجربه‌های یادگیریشان نگردد (گوسوامی، ۲۰۰۶).

کتاب حاضر در نظر دارد برای بهبود فرآیند یاددهی و یادگیری پژوهش‌های ارائه شده در زمینه ارتباط مغز و یادگیری را ارائه نماید.